

Priloga, izvešeni pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni list. Pismo se ne sprejema, rokopisi se ne vračajo. Anton Gerbec. — Lastnik tiskarne: ... — Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — ...

Licejsko kajiznica ... Jugoslavija

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ena kolona (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi, zahvale, poslanice in vabila po L. — Oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi, naročila in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Iz znamenite spomenice

Dra. Karla Kramarja, odličnega češkega politika, ki je tudi v avstrijskem parlamentu igral važno vlogo, prvaka nekdanjih Mladočehov, uglednega pisatelja in poznejšega prvega ministrskega predsednika svobodne češkoslovaške republike, je Dunaj po izbruhu vojne — v letu 1915. — vrjel v ječo in ga dal obsoditi na smrt radi — zločina veleizdaje. Se le potem, ko se je začela majati država v vseh svojih temeljih, ko je začel dunajski gošpet preseliti strah pred bodočnostjo, ker so se narodi začeli pripravljati na obračun s staro in nepopolnopravno grešnico, je cesar Kramarja pomilostil.

Iz ječe je dr. Kramar postal tedanjemu ministrskemu predsedniku, grofu Stürgkhu, spomenico, ki naj bi jo s koristjo čitali tudi naši oblastniki v Rimu.

Ce se je kje — pravi spomenica — pojavila protidržavna agitacija, je samo ob sebi razumljivo, da država nastopa proti nji. Ce se pa država maščuje radi tega na najodličnejšimi zastopniki dotičnega naroda s tem, da jih meče v ječo, s čimer pa ne udeleži takih neljubih pojavov, marveč jih še jači: potem to ni več politika, marveč nekak drugakel preganjanje umerjenih mož mase siliti k protidržavnemu mišljenju in tudi temu primernemu postopanju. Za nastopanje proti protidržavnemu rovarstvu so podana druga zmernejša sredstva, ki imajo to prednost, da morejo doseči svoj cilj na vseh straneh. Tako obzirno postopanje obvezuje v hvaležnost tudi tiste, ki so zagrešili in jih odvraca od sovraštva. Ne le nepotrebno, marveč nevarno je, če se s kanoni strelja na vrabce. Ce se tudi kdo zdi politično sumljiv, naj se ne napravlja iz njega — mučenika! Malenkostno preganjanje od strani neprevideh vlad koristi čisto ravno tistim "sumljivim". Ce se spravlja v ječo zastopnik umerjene struje, mora to revolucionirati vso ljudsko dušo. Ce se preganjajo ljudje, pomembni v življenju naroda, si ustvarja državna oblast nasprotnike. Njihovo mučeništvo vpliva nepremagljivo na široke mase.

Posebno znamenit — tudi na italijanski naslov — je odstavek v spomenici, kjer je rečeno, da bosta morali osrednji državi — Avstrija in Nemčija — po vojni iskati svoje stare trgovske stike, toda splošna antipatija, ki bo vladala proti njima, se je poostri s tem, da se je tako trdo postopalo z veljavnimi in vplivnimi možmi. Nikdo ne bo hotel kupovati avstrijsko blago.

To bi bile glavne misli v spomenici Kramarjevi, na katere smo hoteli posebno opozoriti. V boljše razumevanje bode za beleženo, da so se dunajski gošpeti — kakor ugotavlja spomenica — maščevali nad Kramarjem, ker so se v čeških polkih pojavljali znaki upornosti in ker so češki pregnanci — med temi je bil tudi Masaryk, sedanjí predsednik češkoslovaške republike — v inozemstvu razvijali delovanje, ki je pripravljalo dogodke, došle z zlomom Avstrije.

Zakaj pravimo, da naj bi tudi italijanski oblastniki s koristjo čitali misli in svarila v Kramarjevi spomenici? Ne zato, ker bi se kdo med nami bavil z blazno mislijo, da bi mogla Italijo zadeti usoda, ki je pokopala Avstrijo. Ne zato, ker bi kdo med nami mislil na kako protidržavno akcijo, bodi doma, bodi v njej svetu. Najbolji dokaz za to je dejstvo, da smo mi iskreno pozdravili sporazum med Italijo in tisto državo, s katero sočustvujemo mi po zakonu narave, po zapovedi neodklonljivega etničnega načela. Pozdravili smo ta sporazum ravno zato, ker se nadejamo od njega, da bo na korist države, ki ji pripadamo in da bo obenem ugodno vplival na položaj naše narodne manjšine, da bo mogla v tej državi zadovoljno živeti, ko ji bodo zagotovljene vse njene narodne in politične pravice in bo ustrezno vsem nje kulturnim potrebam! Ne opozarjamo na Kramarjeva svarila morda zato, ker bi hoteli groziti, temveč zato, ker želimo, da ne bi nadaljevalo sedanje mučno stanje, ko se našemu ljudstvu ne priznava zvestoba do države zato, ker hoče ostati zvesto tudi sebi, svojemu rojstvu, svetemu izročilu očetov!

Opozoriti smo hoteli, da je Avstrija spravljala svoje nenemške narode v tak mučni položaj. Zahtevala je, naj se izneverijo sebi, če hočejo imeti dunajsko priznanje, da so lojalni napram državi. Kdor ima le zrnce razumevanja narodne duše, razume, kako taka državna politika zadržuje razpoložene v prizadetem narodu, posebno, če je v njem živa narodna zavest. Mi želimo, da bi država, ki ji pripadamo, ne spravljala našega ljudstva v tako dilemo. Želimo, da bi se pri nas ne nadaljevala politika, o kateri pravi dr. Kramar, da je nikakoli politika, vsaj pametna ne; politika, ki zasleduje voline moze ljudstva zato, ker to ljudstvo hoče ostati zvesto tudi sebi!

Pri nas sicer ne mečejo vodilnih mož v ječo in jih ne obsodijo na smrt, kakor se je dogodilo to dru. Kramarju v pokojni Avstriji. Pač pa se upirajo proti njim neprestano gonja s podtikani, sumničeni in klevetami. Ce se je kje dogodilo kaj nečestnega, četudi nima na sebi nič sorodnega s kako upornostjo, ali sovraštvom proti državi: vedno so krivi voditelji našega ljudstva! In pritiska se jim načelo žig sovraštva in rovarstva proti državi V

resnici pa so oni le tolmači želja, potrebi in volje ljudstva, ki pa v svoji vestnosti in v polni zavesti svoje velike odgovornosti učijo ljudstvo, naj vse svoje življenje in stremenje uveljavlja v okviru zakonitosti! Pri tem jih nimalo ne bega niti misel, da bi mogla trpeti njihova popularnost.

Pa tudi pretirana strogost proti poedinem med ljudstvom — ki govorijo o nji akti o raznih sodnih razpravah — ne vodi k dobremu. Dr. Kramar pravi v svoji spomenici grofu Stürgkhu, da je ustvarjanje mučnikov nemodra politika, ki pogubno vpliva na široke mase, dočim umernost obvezuje v hvaležnost in odvraca od nasprotstva!

Posebno bi opozorili še na odstavek v Kramarjevi spomenici, kjer pravi, da edino le modro umerjena politika služi tudi gospodarskim koristim države. Če kje, je taka modrost umestna in potrebna v postopanju z našo narodno manjšino. Zato ni treba vnovič podajati razlago; saj govorimo o tem dovolj jasno dejstva sama. Ugotavljamo le, da italijanski tisk sam priča, kaj velike gospodarske koristi za Italijo od sporazuma z Jugoslavijo, in da je na pr. svoj čas "Piccolo" izrečno naglašal, da bo ta sporazum ugodno vplival na razpoložnost Slovanov v Italiji. A mi bi dostavili, da to pravilno mnenje velja tudi v nasprotni smeri: namreč da bo dobro razpoloženje med tukajšnjimi Slovani dobrodejno vplivalo na razmerje med našo državo in jugoslovenskim narodom tudi v smeri razmaha in poglobitve medsebojnih gospodarskih stikov. Kot dobri državljani Italije moramo zaklicati: prenehajte s sedanjim sistemom proti naši slovanski manjšini! Ne ustvarjajte nezadovoljstva in mučnikov, ker ves interes države zahteva, da imate tu zadovoljne slovanske državljane!

Pašić zopet na površju

Davidović je vrnil mandat za sestavo koncentracijske vlade. Kralj poveril mandat za sestavo poslovne vlade Pašiću

BEOGRAD, 19. (Izv.) Kakor hitro so radikalni odločno zavrnili ponudbo za vstop v Davidovićevo koncentracijsko vlado, je postalo gotovo, da Davidović ne bo uspel pri sestavi take vlade. In res, Davidović je včeraj po posvetoivanju z ostalimi člani opozicijskega bloka ob 3. uri popoldne vrnil kralju mandat, ker ni mogel zagotoviti, da bo imela nova vlada večino v zbornici. Radi Davidovićevega neuspeha je opozicija precej potrta.

Po vrnitvi mandata za sestavo koncentracijske vlade so se pojavili zopet glasovi o izvenparlamentarni vladi, ki bi naj jo sestavil Baluđžić. Toda proti taki rešitvi krize so načelniki toliko opozicijskih, kolikor vladnih strank. Položaj se je na ta način postal še bolj napet. Toda na drugi strani je vse kazalo, da se bliža rešitev krize; kajti po poizkusih s koncentracijsko vlado ter po izključitvi možnosti izvenparlamentarne vlade, je vsakdo pričal,

da bo kralj poveril mandat zopet Pašiću.

Danes dopoldne je bil pozvan na dvor Pribičević, Baluđžić, kateremu je svoječasno kralj naročil, naj poizve za mnenje načelnikov posameznih parlamentarnih skupin, se je med tem časom razgovarjal s Pašićem. Po tem razgovoru je odšel Pašić na dvor, kjer mu je poveril kralj mandat za sestavo vlade. Popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 17. do 20. ure. Ministri so se posvetovali o pogojih, ki bi jih stavili kralju za sestavo vlade; Pašić naj bi sestavil poslovno vlado, ki bi imela nalogo, da verificira mandate radičevcev, kakor bi se skupščina s kraljevim ukazom razpustila in sicer do 20. oktobra. Nato bi se začelo reševanje krize z večjim uspehom. Po seji ministrskega sveta je šel Pašić zopet na dvor ter sporočil kralju, da sprejme mandat.

Sestanek Mussolini-Theunisa

Sporazum med Italijo in Belgijo glede odškodninskega vprašanja ter poravnave medzvezniških dolgov

MILAN, 19. Včeraj ob 8.30 je prisel ministrski predsednik on. Mussolini v spremstvu sen. Centarinia, kabinetnega načelnika Paoluccija in posebnega tajnika Chisolvinia. Poleg zastopnikov civilnih in vojaških oblastev je pričakoval ministrskega predsednika njegov brat comm. Arnaldo Mussolini, ravnatelj lista "Popolo d'Italia", ki je spremljal na postajo Mussolinijevega sina Bruna in Viktorja. Mussolini je najprej pozdravil svoje otroke ter se nato odpravil v avtomobilu na prefekturo.

Ob 13. uri sta prispela z vlakom iz Chiasso belgijski ministrski predsednik Theunis in minister za zunanje zadeve Hyman v spremstvu svojih kabinetnih načelnikov Velgea in Davignon-a. Z istim vlakom se je pripeljal tudi italijanski poslanik v Bruslju comm. Orsini. Belgijka ministrica sta sprejela v imenu ministrskega predsednika sen. Centarini in baron Paolucci.

Ze ob 17. se je vršil na prefekturi prvi razgovor med italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in belgijskim ministrom. Najprej sta belgijska ministra obvestila Mussolinija o poteku razgovorov v Parizu in Londonu. Nato so ministri pričeli razpravljati o položaju, ki je nastal po objavi poročil izvedencev. Razgovor je trajal 2 uri in 15 minut.

Danes ob 11. uri se je vršil drugi sestanek ministrov. O tem sestanku je bilo izdano uradno poročilo, iz katerega je razvidno, da smatrajo vsi trije ministri odškodninsko vprašanje za vzrok političnih vznemirjenj in gospodarske krize, ki jo je treba takoj rešiti s tem, da se izvedejo načrti izvedencev. Seveda je odvisno še vse od vprašanja, ali bo Nemčija hotela tudi izpolniti obveze, ki jih vsebujejo ti načrti. Ministri so se tudi bavili s proučevanjem vprašanja, ki bi nastal v slučaju, da ne bi hotela Nemčija izpolniti svojih obvez. Prevladalo je mnenje, da bi bil sporazum med zaveznicami za skupni nastop nemogoč. Ko bodo pogajanja med posameznimi zaveznicami dovolj napredovala, se bo bržkone sklicala skupna medzvezniška konferenca. Italijanski in belgijski ministri bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da se čimprej izvedejo načrti izvedencev; na vsak način pa ministri priznavajo, da je treba z odškodninskimi vprašanjem obenem rešiti tudi vprašanje poravnave medzvezniških dolgov. S tem je bil dnevni red sestanka izčrpan.

Pozneje je Mussolini priredil na čast belgijskih ministrov obed.

Minister Beneš odpotoval na Sicilijo

RIM, 19. Sinoci ob 19.25 je minister Beneš odpotoval z napolijskim vlakom na Sicilijo. V Taormini se bo sestel s predsednikom republike Masarykom. Na postaji so ga pozdravili zastopniki zunanega ministrstva, komisar sen. Cremonesi ter poslanik Kybal z vsem osebjem poslanstva.

Senat sklican

RIM, 19. Senat je sklican na javno sejo za v torek, 27. maja ob 16. uri. Na dnevnem redu je volitev predsednika in štirih podpredsednikov.

Sedanjí francoski poslanik bo odpoklican

RIM, 19. V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da bo sedanjí francoski poslanik v Rimu Barrère v kratkem odpoklican in to radi izida državno-zborskih volitev na Francoskem. Temu odpoklicu bodo sledili odpoklici drugih francoskih poslanikov po evropskih državah.

Massimo Rocca oklofutan

RIM, 19. Danes ob 12.30 je tajnik genovskega fašja rag. Bonelli oklofutan poslanca Massimo Rocca, ker je v odprtem pismu na Farinaccija očital genovskemu fašju, da je podkupljen po italijanskih brodarjih. Massimo Rocca je hotel odgovoriti s klofuto, a Bonelli je pariral ter mu pljunil v obraz.

Nehvaležnost plačilo sveta?

GENOVA, 19. Za občinskega komisarja mesta Genove je bil imenovan comm. Ginio Dallerba. Prvo, kar je naredil Dallerba kot občinski komisar, je bilo, da je imenoval Mussolinija za častnega meščana Genove.

Nov vojni red

RIM, 19. S 1. junija stopi v veljavo novi vojni red, ki vsebuje več izprememb toliko glede notranjega prometa, kolikor glede mednarodnih zvez.

Novi vlaki na progi Rim-Napolj

RIM, 19. Radi večjega osebnega prometa bosta od 20. t. m. dalje vozila dva nova brzovlaka na progi Rim-Napolj. Odhod iz Rima ob 7.50, prihod v Napolj ob 12.15; odhod iz Napolja ob 11.50, prihod v Rim ob 16.10. Omenjena vlaka bosta imela vozove samo I. in II. raz. ter se bosta ustavila le na postajah Cassino in Caserta.

Nemški nacionalisti za sestavo nove vlade

BERLIN, 18. Nemški nacionalisti so zadnje dni pozvali v Berlin razne politike ter razpravljali — ko že računajo z gotovostjo, da bodo oni imeli pri sestavljanju nove vlade glavno besedo — z njimi o vstopu v njihov kabinet.

Po njihovem načrtu bi prevzel mesto državnega kanclerja Hergt ali Wallraf. Vendar niso še pregovorili v tem oziru dovršeni. Za ministra za zunanje stvari prihaja tu v poštev Lanken, bivši poslanik na belgijskem dvoru. Kot državni tajnik zunanega urada bi mu bil dodeljen generalni konzul Hasselt, zet velikega admirala Tirpitzja, ki je bil pred kratkim odpoklican iz Münchena. Za načelnika državnega urada se imenuje poslanec Wildau. Sedanjí zunanji minister Stresemann bi šel za poslanika v Washington.

Marx noče dati vodstva iz rok

BERLIN, 19. Včeraj so obdržali člani vlade konferenco, na kateri je bila odbita spomenica nemških nacionalcev. Sicer je vlada pripravljena odstopiti nacionalcem nekoliko portfeljev, a je proti temu, da bi prišlo vodstvo v roke nacionalistom, kar prevladuje mnenje, da bi ti le izzvali državni prevrat.

Stresemann o rusko-nemškem sporu

BERLIN, 19. Državni minister za zunanje stvari dr. Stresemann je v nekem pogovoru o rusko-nemškem sporu izrazil svoje obžalovanje, da je prišlo do napetosti med obema vlada, katere je nastala

po incidentu na ruskem trgovskem zastopstvu v Berlinu. Nemška vlada — je rekel Stresemann — je bila že takoj spočetka pripravljena zadovoljivo rešiti to vprašanje, ampak je morala predvsem čakati na poročila prizadetih svojih oblastev. Po dosedanjih preiskavah se lahko ugotovi, da so bila prava posameznih ekstrateritorialnih članov ruskega trgovskega zastopstva v resnici oškodovana, zakar da je Nemčija izrazila svoje obžalovanje sovjetski vladi. Nemška vlada upa sedaj, da bo isto storila tudi druga stranka, ker da se je v tej zadevi dosti grešilo tudi na ruski strani. Stresemann je zaključil, da ne more nemška vlada priznati ekstrateritorialnosti poslopu ruskega trgovskega zastopstva v Berlinu.

Hannover ostane pod Prusijo

BERLIN, 19. Predhodno glasovanje glede plebiscita o avtonomiji Hannoverja je istočasno že odločilo, da bo Hannover tudi v bodoče tvoril neodcepljiv del Prusije. Za ločitev obeh dežel je bilo oddanih 438.961 glasov, a po ustavi bi bila za zmagoto te misli potrebna dvotretjinska večina, t. j. 590 tisoč glasov.

Dopisovanje med MacDonaldom in Poincaréjem

PARIZ, 19. Listi pravijo, da se v diplomatskih krogih potrjujejo vesti o zadnjih pismih Poincaréja in MacDonalda. Pismi obeh ministrskih predsednikov sta se krizali. Komaj je Poincaré prejel MacDonaldovo poslanico, mu je odgovoril ter s tem otvoril izmenjavo naziranj med obema pisarnicama. Na ta način ne bo izvršitev predlogov izvedencev utrpela nobenega odloga. Ne gre pa tu za to, da bi se hotelo vezati prihodno francosko vlado na sklepe, ki so bili sprejeti brez njene sodelovanja, ampak nasprotno, Poincaré hoče olajšati njeno nalogo s tem, da ji pripravi tla za predstoječa medzvezniška pogajanja.

Za reformo koledarja

PARIZ, 18. Poseben odbor se bo sestel v Parizu jutri ter proučeval odgovore raznih vlad in cerkvenih oblastev na predlog prometne komisije Društva narodov glede preuredbe koledarja. Odbor bo nadaljeval svoja proučevanja na podlagi poročila mednarodnega zborovanja astronomov, ki se je izvršilo v Rimu janskega leta.

Angleški industrijalci za predloge izvedencev

LONDON, 19. Zveza angleških industrijalcev je naslovila na MacDonalda pismo, kjer se odobrava stališče angleške vlade napram poročilom izvedencev ter se povdarja potreba za sprejetje njihovih načrtov brez pridržkov in to ne samo s

strani izvedencev, ampak tudi s strani Nemčije. Vsaka sprememba na teh načrtih bi po mnenju angleških industrijalcev bila le v kvar reševanju reparacijskega vprašanja in zato se zastopa v pismu stališče, da se ne smejo dovoliti v načrtih nikake spremembe in to niti v postranskih vprašanjih.

Leninov rojstni kraj prekrščen

MOSKVA, 18. Osrednji izvršilni odbor je odločil, da se ima Leninovo rojstno mesto, Simbirsk, odslej imenovati Uljanovsk. Tako se bo imenovala tudi vsa pokrajina Simbirska.

Prvi zastopnik Rusije v Grčiji

MOSKVA, 18. Ustinov, bivši svetnik na ruskem poslanstvu v Berlinu, je bil imenovan za ruskega pooblaščenega ministra v Grčiji. Ustinov, ki je prvi zastopnik Rusije na Grškem, je odpotoval v Atene.

Napetost med Grčijo in Albanijo

TIRANA, 18. Uradno poročilo pravi, da je albanska vlada zvedela iz zanesljivega vira, da grozijo grška oblastva z izgonom in ječo osem albanskih plemen, ki so se izjavile kot take pred mešano komisijo za izmenjavo turškega in grškega prebivalstva.

Vsled s tem nastalega položaja, ki jemlje Albancem vsako možnost za svobodno izražanje pred omenjeno komisijo, je albanska vlada sklenila naseliti na zemljiščih Grkom prijaznih posenstikov vse Albance, ki bodo izgnani iz Grčije.

Coolidge obolel

PARIZ, 19. «Petit Parisien» poroča iz Washingtona, da je predsednik Coolidge obolel na bronhijah. Zdravniki so bolniku predpisali popoln mir. Vendar pa se ne smatra stanje bolnika za nevarno.

Sun Yat-Sen živi

PARIZ, 18. Neki ameriški list je prinesel vest, da je umrl Sun Yat-Sen, predsednik Južne kitajske republike, ki se noče pokoriti Pekingu. Ta vest je popolnoma izmišljena; kajti Sun Yat-Sen živi in se mu prav dobro godi.

General Towshend umrl

PARIZ, 19. Včeraj je umrl tu angleški general Towshend, ki je branil Kut El Amaro proti Turkom.

Grška zbornica se je sestala

ATENE, 19. Danes je zbornica zopet pričela s svojim delom.

Kuga v Carigradu

CARIGRAD, 19. Tu je bilo ugotovljenih več slučajev kuge. Več ljudi je umrlo na tej bolezni.

DNEVNE VESTI

Kako v Jugoslaviji in kako pri nas!

Te dni sta sedela na zatožni klopi pred sodnim stolom v Zagrebu dva Nemca: Julij Knoll in Hermann Eisenschmidt. Prvi je po rojstvu in pristojnosti Dunajčan, drugi pa je od neke na Saksonskem. Obtožen sta bila radi zločina goljufije za nad 100.000 dinarjev. Oba živita že mnogo let v Zagrebu in sta tu tudi obogatela. Imela sta torej dovolj časa in prilike, pa tudi čut hvaležnosti bi bil zahteval od njiju, da si priučita jezik naroda, med katerim uživata gostoljubje že toliko let. Ali ne! Tega čuta ne poznata ta Nemca. Sicer ne bi bila tako drzna, da bi zahtevala, naj se razprava proti njima — prosimo: v Zagrebu! — vrši v nemškem jeziku! In — ustrezno jima je bilo: razprava se je res vršila v nemškem jeziku!

Tako obzirnost uveljavljajo v Zagrebu napram tujim Nemcem. Ugotavljamo to sprčo dejstva, da naš italijanski tisk vedno opozarja na postopanje v Jugoslaviji napram drugorodnim manjšinam, kako zatirane da so. S tem hočejo zavračati nas, ko se oglasimo proti krivicam, ki se godijo našemu ljudstvu v Juljski Krajini, posebno še v jezikovnem pogledu. Glejte le, kako je manjšinam v Jugoslaviji — tako nam kričijo ob vsaki priliki in menijo, da so s tem opravičili svoje krivično postopanje z našo narodno manjšino!

V prvo to sklicevanje na pretvezno zatiranje Nemcev v Jugoslaviji ni niti stvarno opravičeno, ker takega zatiranja ni, marveč se uveljavlja napram njim celo pretirana obzirnost, kakor kaže gori ugotovljeni zagrebski slučaj. Pa tudi, ko bi bilo, je vsako primerjanje med našim položajem in Italijo in položajem Nemcev v Jugoslaviji le brez vsake podlage, marveč pomeni vnebovpijočo krivico sprčo dejstva, da naše ljudstvo v tej pokrajini ni tuje, ni priseljenec, kakor so Nemci v Jugoslaviji, marveč je tu domač, avtohtoni element že skozi stoletja! Že to dejstvo odjemlje podlago vsakega primerjanja! Vrh tega bi bilo še dejstvo, da Jugoslavija tudi oficijelno nikdar ne odklanja dolžnosti pravičnega postopanja z narodnimi manjšinami! Edino, kar zahteva od njih, je korektno vedenje napram državi. Kako pa je pri nas? Pri nas pa se raznarodovanje naše narodne manjšine neoficijelno označa kot potreba državnega interesa, čeprav je vse vedenje našega ljudstva napram državi neoporečno korektno. Dve dejstvi sta torej tu, ki izpodbijata vsako primerjanje. Prvo bi bilo, da je stališče države v Jugoslaviji napram manjšinam v skladu z načelom pravičnosti in svobodoljublja, drugo pa, da je stališče našega ljudstva v Italiji napram državi korektno in neoporečno! Primerno temu stališču ne bi imeli nič proti temu, če bi država postopala v slučaju, ko bo veljavno dokazano, da je kdo zagrešil kako nelojalnost proti državi, kakor delajo to Nemci v Jugoslaviji! Ali — ponavljamo — postopa naj se na podlagi ugotovljenih dejstev in dejanj, ne pa na gnili podlagi infamnih klevet in ovađstva od katere si bodi strani! Na vsak način pa je tu gori označe-

no primerjanje stvarno brez podlage, neopravičeno in le pripomoček v zadregi, da bi se opravičevala jasna krivičnost napram narodnim manjšinam!

Vedno tendenciozen!

Ugotovljeno je, da je veliko železniško nesrečo v Prestranku pripisati dejstvu, da je namastnik načelnika postaje, Prudenziati za uravnavcu Vodopivcu napačno znamenje za uravnanje tirov. Prudenziati je bil uveren, da se bliža lokomotiva, ki so jo pričakovali, uslužbenec Vodopivec pa ga je opozoril ponovno, da je po ropotu prepričan, da se bliža vlak «Orient Express». Vodopivec se je pokoril napačnemu ukazu.

Ko se je Prudenziati zavedel svoje zmote, je bilo že prepozno: «Orient Express» je pridrvel po napačnem tiru na katerem je stal velik tovorni vlak, namenjen v Trst. Lokomotiva prvega vlaka se je zagnala v zadnjo lokomotivo drugega in posledica tega trčenja je bila katastrofalna. V zavesti svoje krivde se je Prudenziati na mestu ustrelil. Nikdo ne bo metal kamenja na grob nesrečnega uradnika. Bil je pač v zmoti, ki se čisto dogaja v tako težki, živce razburjajoči službi. Ne ugotavljamo torej dejstva, da je bila krivda na strani uradnika Prudenziati in ne na strani železničarja Vodopivca, morda zato, da bi obtoževali prvega. Ugotoviti pa hočemo, da je «Piccolo» porabil tudi to priliko za svojo običajno tendencioznost. O Prudenziati pravi namreč, da je bil zelo vester in marljiv uradnik, in simpatičen človek, ki mu je že obraz ojavil veliko inteligenco, dočim pravi o Slovencu Vodopivcu, da je sicer tudi simpatičen, ali lice da mu ne ovaia posebne inteligence...! Tako piše «Piccolo» v kljub dejstvu, da se je Prudenziati motil, Vodopivec pa ne! Tudi te žalostne prilike ni mogel torej «Piccolo» opustiti, ne da bi vzbujal na italijanski strani mnenja, da Slovenci niso inteligentno ljudstvo... Vedno mora biti tendenciozen! To smo hoteli ugotoviti.

Prizadevanje državnih upokojencev za zboljšanje gmočnega položaja

Na željo izraženo od raznih strani smo se informirali o delovanju tukajšnjega društva državnih upokojencev, za zboljšanje gmočnega položaja tega gotovo najbolj zanemaranega sloja. Kakor že znano, je sklicalo društvo državnih upokojencev v Trstu svoj čas vsa sorodna društva novih pokrajin (iz Juljske Krajine, Tridentinskega in Zadra) k medpokrajinskemu sestanku. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se pošlje posebno odposlanstvo k ministrskemu predsedniku Mussoliniju, da mu izroči spomenico o željah in zahtevah ubogih državnih upokojencev izpod bivše vlade. Odposlanstvo sestavljeno iz predsednika Društva državnih upokojencev v Trstu g. An-

tona Roicha, gospe Amalije vd. Delles in gospoda Stradella (zastopnika upokojevcem najnižjih kategorij), je bilo predstavljeno g. Mussoliniju 21. marca t. l. Predsednik g. Roich mu je natančno obrazložil skromne zahteve upokojevcem ter njihov neznojni gmotni položaj. Ministrski predsednik je odgovoril, da je njegovo pooblastilo poteklo dne 31. januarja 1923., vsled česar da ne more sprejeti nikakih obvez finančnega značaja. Obljubil pa je, da bo vlada blagohotno proučila želje in zahteve upokojevcem in da ne bo dovolil, da bi bili prikrajšani v svojih pravicah, v kolikor so utemeljene v zakonu.

Kakor smo se mogli prepričati, je sedanje vodstvo društva neumorno na delu, da doseže izpolnitev danih obljub. Uspehi bi bili — se nam je reklo — mnogo večji in tudi hitrejši, ko bi vladalo med člani večje zanimanje za organizacijo. V društvu je včlanjenih le kakih 20% upokojevcem. Posebno slabo je zastopana dežela. Zato poziva vodstvo društva upokojeince obeh narodnosti, naj pristopijo k društvu, da bodo skupno in s tem večjim poudarkom mogli nastopiti za svoje pravice. Po krajih, kjer se nahaja po nekaj upokojevcem, naj se imenuje zaupnik, ki bi v imenu ostalih vzdrževal stike z vodstvom društva. Vstopnina znaša 2 liri, članarina pa 1 liro na mesec. Društveni prostori se nahajajo v ul. Zonta št. 5, II.

Otvoritev XXVII. zakonodajne dobe

«Gazzetta Ufficiale» od 16. maja objavlja sledeče obvestilo: ministrstva za notranje zadeve:

«Gospodje senatorji in poslanci se opozarjajo, da se bo vršila kraljeva seja za otvoritev XXVII. zakonodajne dobe dne 24. maja v novi dvorani poslanske zbornice ob 10.30.

Gospodje senatorji in poslanci so naproseni, da se je udeležijo. Skozi vojaške kordone bodo puščeni, ako pokažejo listek s podpisom kabinetskega načelnika Nj. E. ministra za notranje zadeve in s pečatom ministrstva. Listek se izda vsakemu senatorju in poslancu posebej in ga morejo dvigniti senatorji v kvesturi senata, poslanci pa v kvesturi poslanske zbornice. Kabinetski načelnik Moroni».

Koncert Thierry-Betteto

Nocoj ob 20.30 se vrši v dvorani «Circolo Artistico» (Ulica Coroneo 15) koncert, ki ga izvajata mezzo sopran De Thierry-Kavčičeva in J. Betteto.

Vstopnice so v predprodati v trgovini z muzikalijami Tedeschi & Oberanu (Corso), uro pred koncertom pa pred koncertno dvorano.

Promocija. Na dunajski univerzi bo promoviran danes v torek, dne 20. t. m. gospod Franc Ambrožič iz Slavine pri Postojni za doktorja vsega zdravilstva. Vrlemu rojaku iskreno čestitamo!

Za birmance in prvoočbajance so primeren koristen dar «Svetopisemske kateheze». Kdor naroči 10 izvodov, stane 1. zvezek po znižani ceni 2 L, II. zvezek 3 L. Naroča se v tiskarni «Edinost» v Trstu.

Društvene vesti

Sentjakovski «Sokol» sklicuje za četrtke 29. t. m. ob 11. uri dopoldne v dvorani D. K. D. svoj občini zbor s sledečim dnevnim redom: 1) poročila; 2) odobritev posameznih poročil; 3) o bodočem obstoju društva; 4) volitve in 5) slučajnosti. — Sokoli, sokolice, prihitite polnoštevilno! — Odbor.

Srednješolska skupina Saldh. Danes ob 4. uri točno sestanek šahovskega odseka. — Načelnik.

Pevsko društvo «Ilirija» ima nocoj ob 20. svojo pevsko vajo. — Odbor.

Mandolinistični odsek M. D. P. — Sv. Jakob. Danes zvečer redna vaja v dvorani D. K. D. Ob tej priliki vpisujejo se novi člani.

S. D. A. Danes ob 19.30 redna odborova seja. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Utopljenje v morju. Pretekle nedelje zvečer je nek finančni stražnik, ki je vršil službo na pomolu Pescheria, zapazil nedaleč od brega človeško truplo, ki je plavalo na površini vode. Stražnik je obvestil o stvari ribiče. Ti so odpluli s čolnom na označeno mesto ter spravili truplo na breg. Na lice mesta poklicani zdravnik rešilne postaje je dognal, da je mož umrl pred več urami.

Pri utopljencu so našli nekatere listine, iz katerih je bilo mogoče dognati, da je mož 45 letni Silvij Ferrari, rodom iz mesta Cuneo v severni Italiji; njegovo bivališče ni bilo označeno v listinah.

Ni bilo mogoče dognati, če gre za samomor ali nesrečo.

Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico mestne bolnišnice.

V prepri zabodel svojo ženo v trebuh. Včeraj opoldne se je pri Sv. Jakobu odigral krvav dogodek, katerega pozorilci je bila trgovina z zelenjavo, ki se nahajata v ulici Industria št. 4. Prišlo je do hudega prepira med lastnico trgovine, 53-letno Antonijo Capitanio in njenim možem Hektorjem, starim 45 let, oba stanujoča v ulici Antenorci št. 5. Prepiru so dale povod baje nesrečne družinske razmere. Po kratkem, a hudem prepiranju je mož neudoma pograbil nož, planil proti Capitaniovi ter jo zabodel v trebuh.

Vpitje je privabilo na lice mesta mnogo ljudi, med njimi tudi dva orožnika, ki sta Hektorja Capitanio aretirala. Mož je bil ves iz sebe; brez odpora je sledil orožnikom na bližnji postaji, kjer je bil zaslišan. — Med tem časom je bila obveščena o dogodku rešilna postaja. Zdravnik, ki je kmalu potem došel na lice mesta, je dognal, da je rana, ki jo je zadobila Capitaniova, precej nevarna. Po prvi pomoči je bila ranjenka prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurški oddelku. Pri zaslišanju je ženska sprva drtila, da se je ranila sama v hudi živčni razburjenosti, končno pa je priznala, da jo je ranil soprog. — Capitanio je izjavil, da se kesja za svoj čin, ki ga je izvršil v skrajni razburjenosti. Bil je odveden v zapor v ul. Coroneo.

Starka, ki jo je povozil vlak, spoznana. V nedeljski številki smo poročali, da je vlak povozil pri Griljanu neko staro, ki je kmalu pozneje v mestni bolnišnici podlegla zadolbljenim poškodbam. Včeraj predpoldne je bila nesrečna starica spoznana za 79letno Marijo Poljak, stanujočo na Proseku.

Po železniški nesreči pri Postojni. — Pogreb ponesrečenega orožnika. Včeraj predpoldne se je vršil pogreb orožnika Zagamija, ki je

na strašen način izgubil življenje pri železniški nesreči v Prestranku. Pogreb je bil veličasten. Udeležili so se ga številni zastopniki vojskih in civilnih oblasti. Ob 9. uri se je začel izpred glavnega kolodvora premikati žalni sprevod. Za mrtvaškim vozom, na katerem je ležala krsta z zemskimi ostanki nesrečnega orožnika, so korakali prefekt Crispo Moncada, kvestor De Filippi, poveljnik brigate Sassari general Corso, poveljnik orožniške legije gen. Paolini, zastopnik tržaškega župana in številne druge vojaške in civilne osebnosti.

Na čelu sprevoda je korakala četa orožnikov v paradni uniformi. Tudi oddelek vojakov in nacionalne milice je bil v sprevodu.

Sporod se je za kratek čas ustavil pred predorom «Montuza», kjer je orožniški polkovnik Peano imel kratek govor.

Vesti z Gorškega

V Štanjelu se bo vršil jutri običajni živalski in kramarski sejem.

Iz Idrije. Z ozirom na dopis videmskega «Giornale del Friuli», katerega vsebino smo posneli iz «Edinosti» od 17. t. m., se moramo res čuditi, kako se more dotični dopisnik povzpeti do trditve, da sta bila napada na g. Fortiča ter g. Hreščaka le «sanje» in plod «razgrete fantazije». Vse, kar smo vam poročali je gola resnica, kar v Fortičevem slučaju lahko potrdi obilo prič, ki so bile navzoče in med temi tudi neki trgovec iz Gorice, pristen Italijan, ki je pod Avstrijo vsled tega veliko trpel, pa ne kakor oni fanatični dopisnik videmskega lista, katerega priimek gotovo končuje na pristni slovenski. i! Kot smo že v tozadevnem dopisu poročali, se ima g. Fortič zahvaliti edino gorijenemu gorškemu trgovcu, da ni bil pretepen in mogoče tudi ubit, saj so se napadalcem že pred Didičevim hotelom izjavili da: «Danes hočemo Fortiču glavo razbiti», zakar imamo priče. — Da je bila stvar resna, dokazuje tudi to, da so intervenirali karabinerji, ki so g. Fortiča spremili domov, česar bi v nasprotnem slučaju gotovo ne storili. — Policijskemu oblastvu je vsa zadeva dobro znana in nje naloga bi bila, da na podlagi izjave priu ugotovi, ali je bila ta zadeva resna ali ne! — Kar se tiče g. Fortiča kot «politizanta», moramo ugotoviti, da je on pač «politiziral» le toliko, kolikor pač sme prost državljani. Če je bil član razpuščenega «Citralne», in slučajno njen predsednik, radi tega vendar se ni državi nevaren človek. Predsednik in član citralnice je pa bil le dokler mu ni bila opisijska prošnja končno odbita, kajti potem je sploh izstopil iz vseh društev, katerih član je bil, samo da bi se mu ne moglo kot jugoslov. državljanu kaj očitati. G. Fortič se je vedno korektno obnašal napram oblastvom ter ni imel nikdar nikakih neprilic. Če bi ga njegovi prijatelji, s katerimi je vsak dan v družbi, smatrali za državno nevarnega človeka, bi se ga gotovo izogibali, da bi se izognili vsled tega morebitnim neprilicam. A ker so vedeli, da se mu ne more nič takega očitati, kar lahko bi tudi ne kompromitiralo, jim je bil vedno dobrodošel družabnik.

Gledé «stvari, ki se ga tičejo in za katere bo moral se odgovorjati», bi bilo najbolje, da mu jih končno pol. oblastvo pove, da se bo lahko zagovarjal, saj je to že parkrat zahteval. Toda glej, kaj se je zgodilo? — Pretekli petek je dobil g. Fortič od oblasti poziv, da mora zapustiti Idrijo — torej izgon iz države! — Mesto da bi ga klicali na odgovor za «stvari, ki se ga tičejo», ga izzenejo, ne da bi mu navedli drugih vzrokov kot to, da je «jugoslovenski propagandist!» — Zakaj in kako ni katerih protidržavnih dejanj je obdolžen, tega mu pa nočejo in gotovo tudi ne morejo povedati, ker jih ni zakrivil! Seveda verujejo oblastva izmišljenim denunciacijam podlih oseb, ki se zapisejo tudi hudici in ne le v fašjo, samo da dosežejo svoj namen. — Oblasti imajo gotovo le take izmišljene argumente proti njemu, kot sta naslednja, katerega mu je navedel tajnik fašja Vladovčič in sicer, da je pri Bitežnikovem volilnem shodu animiral poslušalce, da naj aplaudirajo ne le z rokami, ampak da naj tudi z nogami bijejo na pod, zato da bo aplavz bolj veličasten! — Da je to izmišljeno, dokazuje g. Fortič potom priči (tudi ital. narodnosti), da ni bil na shodu! — Drugi tak argument bi bil ta, da je baje nadržal svojega najemnika, sedaj vnetega fašista iz koristolovstva, zakaj da je izobesil trikoloro. — G. Fortič pa s tem človekom sploh nič drugega ni imel kot to, da ga je terjal že nad eno leto zaostalo najemnino in plačilo električnega toka. — Seveda pride takemu človeku vsaka, tudi najpodlejša laž prav, samo da doseže svoj namen. Takim ljudem se torej veruje in na podlagi takih argumentov izzenejo postene in uglednega človeka iz države! Čudimo se oblastvom, da so mogle kaj takega ukreniti proti osebi, ki ima tu svoje velike interese kot solastnik električne centrale in žage!

Gledé g. Hreščaka in «zaščite» komunistov je «Edinost» od 17. t. m. pojasnila naše stališče. — Mi smo obsodili napad na g. Hreščaka kot človeka, ne gledé na to, kakega političnega mišljenja je. — Da je bil res pretepen, dokazuje temna lisa na glavi. Da bi si on napad izmislil, je izključno, ker ga poznamo in vemo, da je resen in pošten človek! — Če bi se mi hoteli potoževati za komuniste, bi pisali lahko cele kolone o večkratnih napadih na komunistično Vidmarja, ki je ušel iz države, da se izogne smrti!

To je torej resnica! — Sanje in plod razgrete fantazije je pa to, da je bilo delovanje naše citralnice pod političnimi protitalijanskimi vplivi! — V citralnici smo imeli v zimskih večerih družabne sestanke, kjer smo se enkrat na teden zabavali z različnimi igrami, drugače pa sploh nismo bili v citralnici. — Zvedeli smo pa po razpustu, da smo bili vedno skrbno nadzorovani pri omenjenih sestankih, a v svesti smo si, da ni bilo ničesar protidržavnega s tem, če smo možki tarikarali, gospe in gospodične pa igrale šaljive igre. — Fakt je le to, da je bila citralnica, kot smo že ugotovili, fašistovskemu tajniku Vlahoviču trn v peti, ker je pač hotel imeti sedež fašja v istih prostorih, kar je tudi dosegel.

Kar se tiče «bombe», ki je bila baje vržena 1. maja, citateli videmskega lista gotovo mislijo, da je bila vržena na kako javno poslopje ali celo na sedež fašja! Res je, da je ta dan nekaj počilo, a to visoko na griču. — Bomba pa to gotovo ni bila, ker Idrijanci takih «igrač» sploh nimajo; verjetno je le to, da je kak rudar povzročil ta pok potem dinamita, katerega imajo oni dovolj na razpolago! — O bombi se je dopisniku le sanjalo!

«Giovinezza» pa v Idriji že toliko slišimo, da smo se jo res že naveličali poslušati!

Da bi bili tu odveč katerikoli običajni očitki, o tem si je bila gospodična Garth takoj na jasnem. S strogim izrazom starejše dame, ki ni imela nikakih lastnih izkušenj v zadevah poljuba, je rekla Magdalena: «Mislim, da mi ne boš oporekala, pa če bi imela tvoja predrznost še take izgovore na razpolago, da je moja dolžnost povedati tvojemu očetu, kar sem ravnokar videla?»

«Ta trud vam prihranim», je odgovorila Magdalena brez zadrege. «Sama mu vse povem.» Pri tem sem se obrnila nazaj k Franku, ki je stal v kotu kot polni kužek. «Oba bosta čula, kaj se bo nadalje godilo», je rekla sijajoča oblika ter odšla mimo guvernantke v hišo.

Gospodična Garth je zrla za njo s srditimi očmi. To priliko je porabil Frank in se odmuzal. Ko je po končanem zajtrku gospod Vanstone

Sport

Peti dan konjskih dirk na Montebellu

Krasno vreme je v nedeljo privabilo na tržaško dirkališče ogromno množico občinstva, ki je dobesedno napolnilo obe tribuni do zadnjega kotička. Vse dirke so bile izvanredno zanimive, presenečenj ni manjkalo in so bili dobitki pri totalizatorju mnogokrat zelo visoki. Glavna točka spreda je bila tekma za «Premio del Commercio». «Billy Bunker» je v dveh sijajnih krogih odnesel prvo nagrado. V prvem krogu je prišel radi napake v četrti poziciji, pri zadnji kurvi je razdaljo hitro izenačil in ravno pri cilju za kratko glavo prehitel «Princesse Moko» katere je odvzela istotako za eno glavo «Guaveti» drugo mesto. Zmaga «Billy Bunker-ja» je izvala v občinstvu viharno navdušenje. V drugem krogu si je Billy Bunker zasigural prvo mesto in tako nemoteno došel na cilj v času 2.12³/₄; takoj za njim je prišel «Roka» drugi, in ni bilo sedaj ovacij obem ne konca ne kraja. Oba dirkača sta morala napraviti časten krog in je bil ob tej priliki izročen voditelju zmagovalca Finn-u velik venec. V naslednjem posamezni izidi.

Nagrada Arione. Aldo Bon Vivant, Nella. — Tot.: 14: 10, II. 58: 20. Pl.: 28, 46. Nagrada Timavo. I. oddelek: Pierrot II, Mammuccia, Linda Medium. — Tot.: I. 65: 10, II. 46: 20. Pl. 39, 26, 39. — II. oddelek: Rondello, Impero, Lohengrin. — Tot.: I. 56: 10, II. 556: 20. Pl. 40, 132, 50.

Nagrada Istria. Chirone, Diavolone, Conte Ugolino. — Tot.: I. 276: 10, II. 68: 20. Pl. 76, 26, 29.

Nagrada Commercio. I. krog: Billy Bunker, Princesse Moko, Guaveta. — Tot.: I. 14: 10, II. 94: 20. Pl. 27, 46, 44. — II. krog: Billy Bunker, Roka, Princesse Moko. — Tot.: I. 10: 10, II. 120: 20. Pl. 24, 30, 29. — Nagrade: Billy Bunker Lit. 40.000, Princesse Moko Lit. 14.000, Roka Lit. 8.000, Guaveta Lit. 5.000, Gretl Marie Lit. 3.000.

Nagrada Incitatus. Bernhard H. Suprema, Glauco. — Tot.: I. 39: 10, II. 104: 20. Pl. 48, 36, 29.

Nagrada Ponte di Brenta. Barbanera, Doralice, Maud Harvester. — Tot.: I. 29: 10, II. 58: 20. Pl. 24, 23, 22.

Nagrada Ravenna. Querville, Martino Axworthy. — Tot.: I. 24: 10, II. 92: 20. Pl. 22, 33.

Nagrada Cacciatore. Doralice, Trieste. — Tot.: I. 26: 10, II. 70: 20. Pl. 28, 55: 20.

Nagrada Monte Valerio. Tosca II., Lohengrin. — Tot.: I. 45: 10, II. 60: 20. Pl. 23, 22.

V sredo 21. maja šesti dan z nagradami Lit. 27.500.

DAROVI

N. N. trgovec iz Trsta je daroval L 250.— Političnemu društvu «Edinost» v Trstu. Pri krstu malega Markota Čok se je nabralo

Borzna poročila.

avstrijske krome	0.0250	0.0285
avstrijske krome	0.8315	0.8335
čehoslovaške krome	66.36	66.75
dinarji	97.80	98.05
teji	11.—	11.50
marka	21.40	21.50
dolarji	134.—	137.40
francoski franki	584.—	401.—
švicarski franki	96.35	96.80
angleški funti papirni		

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 13.000.000.— popolnoma vplačana.

Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Dale subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorje kreditne za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih. Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun po 4¹/₂%, vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.

Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Da bi bili tu odveč katerikoli običajni očitki, o tem si je bila gospodična Garth takoj na jasnem. S strogim izrazom starejše dame, ki ni imela nikakih lastnih izkušenj v zadevah poljuba, je rekla Magdalena: «Mislim, da mi ne boš oporekala, pa če bi imela tvoja predrznost še take izgovore na razpolago, da je moja dolžnost povedati tvojemu očetu, kar sem ravnokar videla?»

«Ta trud vam prihranim», je odgovorila Magdalena brez zadrege. «Sama mu vse povem.»

Pri tem sem se obrnila nazaj k Franku, ki je stal v kotu kot polni kužek.

«Oba bosta čula, kaj se bo nadalje godilo», je rekla sijajoča oblika ter odšla mimo guvernantke v hišo.

Gospodična Garth je zrla za njo s srditimi očmi. To priliko je porabil Frank in se odmuzal.

Ko je po končanem zajtrku gospod Vanstone

za lonjersko podružnico Šolskega društva 8 L. Denar hrani blaginjskarka.

Vesela družba v Trnovem daruje potom Dr. Lebana L 50.— «Dijaški Matice».

V počestitev spomina pok. brata Art. Antona, daruje g. Jos. Pertot L 25.— za «Šolsko društvo» in L 25.— za Dijaško Matice» (denar za D. M. hrani «Šol. društvo».)

Mali oglasi

DEKLICA, poštenih staršev, z dobrimi spretnostmi, se priporoča, kot učenka v trgovino dobrega gospodarja. Kogej Franciška, Brusove št. 408, Idrija. 631

HISA, z dvema stanovanjema, vrtom in vodnjakom, se proda po ugodni ceni v Rojnu Sciorola S. Pietro št. 74. 632

VALJČNI MLIN, v Podrožju, tik Idrije, se da v najem. Razen mline je možna tudi drugač. industrijska izraba vodne sile. Vsa pojavnika daje «Občno» — konsumno društvo v Idriji. 533

HISA, s hlevom in sušo se proda radi selitve. K temu pripada, 25 oralov obdelanega zemljišča in en kos bukovega gozda. V hiši je gostilna. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri Grzinčiču Mate, Studena št. 55 pošta Sv. Matej — Jugoslavija 534

PRILIKA. Vrt, 550 m², prada Cologna, Arcata 16, leve stopnice, vrata 12. 535

DEKLE, mlado, za majhno družino se išče. Corso Garibaldi 29, vrata 6. 636

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnica na razpolago. Govori slovensko. Tajnost zjamčena. Slavec. Via Giulia 29. 542

KRONE zlato in srebro plačujem 5 cent. več kot drugi. Via Ponderes št. 6/I desno. 20

ZVEPLO najfiniješe — najcenejše, modro galico, žveplalnike, škropilnice, tobačni ekstrakt kose «Merkur» umetna gnojila, seme, pluge itd. dobite po najnižjih cenah pri tvrdki D. Bolonič & Co. Raffineria 4. 536

HISA obstoječa iz 14. prostorov, pripravna za vsako obrt, se proda. Zraven spada nekaj zemljišča in gozda. Nahaja se v sredini vasi na Bledu — Jugoslavija. Natančen naslov pri upravnistvu. 617

Trgovci v mestu in na deželi!

Priporočamo Vam domačo tovarno

KISA naravnega KISA in vinskega **KISA**

BRUSCHINA & COMP. — TRST

Via Ilimitanea št. 213 (vogni Settefontane)

AMP Affineta Metalli Preziosi

družba z om. j. (29)

Trst - Via Artisti 9 - Trst

kupuje zlato, srebro, platin in srebrn denar

ZLAT, srebro in papirni denar se kupuje prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecenisio), Telefon 31-27. Govori se slovensko. 13

Uradnik lesne stroke.

več slovenskega in italijanskega jezika prevzemanja in skartiranja v mehkih in trdem lesu, kakor tudi vodstva žage, se sprejme. Nastop takoj. Ponudbe z navedbo referenc in zahtev pod «Lesna trgovina» na upravnistvo. (361)

„The General Security“

Delniška družba za splošno zavarovanje

Popolnoma vplačana glavnica L 3.000.000.— in se lahko poviša na L 20.000.000.

Leta 1922: Prejete premije L 20.000.000

Plačane škode: L 5.305.626.06.

Centralni sedež Rim, Piazza S. S. Apostoli 53 (Palača Colonna).

Panoge: Požar, tatvine, zavarovanje trgovskega kredita.

Glavna agencija za Julijsko Krajino in Reko v Trstu, Piazza Vittorio Veneto 4, tel. 24-46

Iščejo se agenti za vse kraje. (5)

POHIŠTVO

dunajsko, navadno in fino

v velikanski izbiri pri

Rodolfo Haffner

Trst, Viale Regina Elena 15

(prej Via Miramar) 394

ZA

(359)

BIRMO!

Ne pozabite zlatarne

Alojzija Povha

v Trstu, Piazza Garibaldi št. 2

Velika izbira.